

[Ømann.]

at sige helt klart til regeringen, at de foreslåede begrænsninger ville have så kraftige sociale virkninger, at forslagene især om øget krav til egenkapital også i det sociale nybyggeri er aldeles uforsvarlige og nærmest lammende for byggeaktiviteten på dette felt.

For øvrigt er der her et punkt, hvor det begrænsede i kommissoriet viser sig: hvis ikke obligationsmarkedet skal finansiere indskuddene i parcelhuse, i socialt byggeri, hvem skal så? Er det kommunerne, der skal finansiere det gennem skatterne? Eller skal man gå til bankerne og lægge beslag på deres aktivitet til denne finansiering? Penge flyder nu engang. Jeg synes, der er lidt ulogik i denne del af forslagene.

Foranstaltningerne medfører også direkte lejeforhøjelser på op til 1.000 kr. for en jævn lejlighed. I denne forbindelse må man efterhånden spørge, hvor den målsætning er blevet af, som man forsikrede hinanden om at boligforliget havde, nemlig at tilvejebringe en udjævning af lejeforskellene. Det forekommer mig, at man ville få forskellene til at blive større med ét slag, hvis man skulle gennemføre noget i retning af det, der er foreslået af udvalget.

Men der er en anden almindelig ting ved dette her, som er værd at fremhæve. Skærer man ned på mulighederne for lån i realkreditinstitutterne, er det da givet, at så stiger presset på andre lånemuligheder, først og fremmest på banker og sparekasser. Det er godt, siges der, for så forøges Nationalbankens muligheder for at føre pengepolitik. Men her er der dog nok på baggrund af Nationalbankens seneste skridt og meriter grund til at spørge: hvilken pengepolitik? Der er også grund til at spørge: skal det være regeringens pengepolitik, eller skal det være bankens egen? Dette spil mellem regeringen og Nationalbanken tilspidnes vel efterhånden mere og mere i retning af, at man nu må kræve, at centralbanken indordnes under den almindelige politik, således at man ved, hvem der har ansvaret for den økonomiske politik her i landet.

Vi mener altså, at disse forslag giver sorteper videre til pengeinstitutterne, som herved får en ny magtposition, og det gør man altså i samme åndedrag, som analyserne

går ud på, at bankers, sparekassers og forsikringssselskabers traditionelle store obligationskøb har været i aftagende over en årrække.

Ja men hvorfor, tror man? Hvad er det, disse institutters midler så er gået til? Det er ikke svært at få øje på: finansieringsselskaber med honette renteindtægter, tillægslån i parcelhuse, alle mulige andre formål end boligbyggeri, f. eks. bilkøb. Altså ser man her, at likvid kapital i disse institutter, som skulle være brugt til obligationskøb, er kanaliseret uden om børsen og brugt ikke til egentlig realkredit, men til forbrugskredit. Det kunne nok interessere at se, hvor stor lånoptagelsen i parcelhuse var i efteråret 1968, efter at forbuddet mod tillægslån var ophævet. Det kunne også være interessant at se, hvor lille en part af disse lån der egentlig ydedes i form af kredit- og hypotekforæningslån.

Når der altså i redegørelsen tales om bedre kanalisering, skal vi vist give den et lidt mere socialt sigte, en bedre samfundsmæssig målsætning end den, som redegørelsen peger på. Her er der også grund til at sige efter de bemærkninger, der er faldet her i dag, at hvad kanaliseringen angår, er man ikke frelst ved at sige, at pengene går til boligbyggeri. Der er meget stor forskel på boligbyggeri, og det er helt nødvendigt i denne situation at sortere og prioritere de boligbyggeopgaver, der er.

Jeg synes, at på baggrund af dette forvarsel er der grund til ved denne lejlighed at opfordre økonomiministeren — hvilket jeg hermed gør — til ved først givne lejlighed at fremkomme med en redegørelse for, hvilke planer regeringen har på dette område, ikke bare for obligationerne — man kan ikke løse problemerne ved at betragte dem alene — men også for de midler, som banker og sparekasser og forsikringssselskaber formidler, for spekulationspengene på det grå og det gråsorte pengemarked.

Det var én efterlysning, jeg vil gerne komme med to mere. Det har gang på gang været bebudet, — og der har været skrevet om, at undersøgelsen var dyr — at vi snart fik resultatet af den strukturundersøgelse af byggesektoren, som er sat i gang for